

INFORME 17/2020

FUNDACIÓ
INSTITUT
D'ESTUDIS
ESPACIALS
DE CATALUNYA
EXERCICI 2017

INFORME 17/2020

**FUNDACIÓ
INSTITUT
D'ESTUDIS
ESPACIALS
DE CATALUNYA
EXERCICI 2017**

Edició: octubre de 2020

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	7
1.2. ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Antecedents	7
1.2.2. Activitats i organització.....	10
1.2.3. Treballs de control.....	13
2. FISCALITZACIÓ	13
2.1. APROVACIÓ I RETIMENT DE COMPTES	13
2.2. INVERSIONS	14
2.3. DESPESES.....	15
2.3.1. Despeses de personal.....	15
2.3.2. Ajuts concedits i altres despeses.....	22
2.3.3. Altres despeses d'exploració	23
2.4. CONTROL DE SUBVENCIONS REBUDES.....	25
2.5. CONTRACTACIÓ	25
3. CONCLUSIONS	28
3.1. OBSERVACIONS.....	28
3.2. RECOMANACIONS.....	30
4. ANNEX: BALANÇ I COMPTE DE RESULTATS	31
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	33
5.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	33
5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	45
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	45

ABREVIACIONS

CERCA	Centre de recerca de Catalunya
CSIC	Consell Superior d'Investigacions Científiques
ICCUB	Institut de Ciències del Cosmos
ICE	Institut de Ciències de l'Espai
ICREA	Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats
IEEC	Institut d'Estudis Espacials de Catalunya
LCTI	Llei 14/2011, de l'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació
M€	Milions d'euros
R+D+i	Recerca, desenvolupament i innovació
RLT	Relació de llocs de treball
TRLFPC	Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona
UB	Universitat de Barcelona
UPC	Universitat Politècnica de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha emès aquest informe de fiscalització limitada financera i de legalitat de la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC) corresponent a l'exercici 2017.

El treball d'aquesta fiscalització limitada ha inclòs la fiscalització de les despeses i de les inversions de l'IEEC i la revisió del compliment de la legalitat bàsica que li és d'aplicació en els àmbits comptable, pressupostari, del personal i de la contractació.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2017, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre les millores en la gestió de les activitats de l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

L'IEEC és una fundació constituïda per la Fundació Catalana per a la Recerca¹ el 6 de febrer de 1996. L'IEEC està subjecte a la legislació de la Generalitat i té per objecte promoure el

1. La Fundació Catalana per a la Recerca es va fundar el 1986 amb l'objectiu de promoure la convergència d'iniciatives, de persones i d'entitats interessades a donar suport a la recerca. El 2005 va canviar el nom per Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació. Està integrada per la Generalitat i per diverses entitats privades.

desenvolupament de les activitats relacionades amb l'espai a Catalunya en els seus vessants de formació, recerca i desenvolupament, i transferència de tecnologia. Té el reconeixement de Centre de recerca de Catalunya (CERCA).

L'IEEC està situat a Barcelona i exerceix les seves activitats en diverses instal·lacions de Barcelona i del Campus de Bellaterra de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

L'article 129 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, disposa que les fundacions han de modificar els seus Estatuts per incloure-hi a quina administració pública s'adscriuen. Els Estatuts de l'IEEC vigents el març del 2020 no inclouen aquesta previsió. No obstant això, l'IEEC, tot i no haver modificat els seus Estatuts, en l'exercici 2017 s'havia de considerar adscrit a l'Administració de la Generalitat per aplicació directa dels criteris establerts en el punt segon de l'article esmentat. D'acord amb els efectes de l'adscripció establerts en l'article 175 de la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni, en l'exercici 2017 era aplicable a l'IEEC el règim de transparència establert per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, el règim pressupostari, de comptabilitat, economicofinancer i de control de la Generalitat, i el règim jurídic dels centres CERCA.

El règim jurídic dels centres CERCA es regula principalment en el capítol IV del títol II de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres. La Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives i del sector públic, i la Llei 5/2017 inclouen diverses mesures sobre el funcionament dels centres CERCA.

A continuació es detallen els aspectes més significatius del règim jurídic d'aquests centres, alguns dels quals impliquen un règim diferenciat del d'altres entitats del sector públic de la Generalitat:

- Han de ser entitats amb personalitat jurídica pròpia, sense finalitat de lucre i amb seu a Catalunya que tenen com a objecte principal la recerca.
- Han de ser creats o participats per l'Administració de la Generalitat i, si escau, també per una o més universitats o per altres entitats públiques o privades. La Generalitat ha de tenir representació en el màxim òrgan de govern col·legiat de cada centre.
- Es regeixen per la normativa específica en matèria de recerca, per la normativa aplicable a la figura jurídica adoptada per cada centre, en tot allò que sigui compatible amb el seu

règim de plena autonomia, i pels Estatuts de cada entitat, sens perjudici de l'aplicació de la legislació bàsica.

- Gaudeixen d'autonomia econòmica i financera d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries i els objectius establerts pel seu pla estratègic.
- La supervisió i control de la seva activitat econòmica, financera i de gestió només es pot portar a terme un cop aquesta activitat ha estat desenvolupada, mitjançant auditories externes anuals, sens perjudici de la regulació específica del seu tipus de personificació jurídica.
- No els són aplicables les normes sobre despeses de personal, les restriccions a la contractació ni altres mesures limitatives, destinades específicament al conjunt del sector públic de la Generalitat, sens perjudici del compliment de la legislació bàsica.
- Gaudeixen d'autonomia per adoptar les decisions relatives a la destinació del saldo del Compte de resultats de l'exercici pressupostari, del romanent dels exercicis anteriors i de les disponibilitats líquides de tresoreria.
- L'excés o el benefici derivat de les transferències de l'Administració de la Generalitat o del seu sector públic als centres CERCA no ha de ser minorat de les transferències corrents establertes en el pressupost de la Generalitat o de les seves entitats per a l'exercici següent. El superàvit o els beneficis generats s'han de destinar al seu objecte i finalitat.
- No requereixen autorització del Govern els acords de l'òrgan competent dels centres CERCA relatius a la creació o participació en altres centres o organismes de recerca, també a l'estranger, i a l'adquisició onerosa o gratuïta, o a l'alienació de títols representatius del capital social, o també a la disminució o ampliació de capital en les societats mercantils i en les empreses que explotin tecnologia o coneixement generat per l'entitat o de la seva propietat. En canvi, s'han de posar en coneixement del departament competent en matèria d'economia i finances i requereixen la seva conformitat aquells acords que comportin obligacions econòmiques amb càrrec als pressupostos de la Generalitat.

Els centres de recerca amb seu a Catalunya poden sol·licitar al departament competent en matèria de recerca el reconeixement com a centre CERCA. Per mantenir el reconeixement com a centre CERCA han de sotmetre la seva activitat a una avaluació científica externa, amb la periodicitat que determini el departament competent en matèria de recerca.

El Programa de centres de recerca de Catalunya, l'elaboració del qual correspon al departament competent en matèria de recerca, té per objectiu definir i posar en funcionament les polítiques públiques relatives als centres CERCA, donar-los suport i contribuir a la seva

projecció internacional. La Fundació Institució dels Centres de Recerca de Catalunya (Fundació I-CERCA) és una fundació del sector públic que, segons els seus Estatuts, és el mitjà propi i servei tècnic de l'Administració de la Generalitat per al seguiment, el suport i la facilitació de l'activitat dels centres de recerca del sistema CERCA.

El març del 2020 hi havia trenta-nou centres CERCA agrupats en sis àmbits temàtics (Ciències, 8 centres; Ciències de la Vida, 5 centres; Ciències Mèdiques i de la Salut, 16 centres; Ciències Socials, 2 centres; Enginyeria i Arquitectura, 5 centres, i Humanitats, 3 centres).

El 27 de juny del 2017, la directora general de Pressupostos, la interventora general de la Generalitat, el secretari d'Universitats i Recerca i la directora general de Funció Pública van aprovar el document Règim especial en matèria de recerca i criteris interpretatius aplicables als Centres de Recerca de Catalunya (CERCA) i a la Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA).²

1.2.2. Activitats i organització

L'IEEC és un institut de recerca que estudia totes les àrees de les ciències espacials, que inclouen astrofísica, cosmologia, ciència planetària, observació de la terra i enginyeria espacial. La seva missió és impulsar les fronteres de la investigació espacial des dels àmbits científic i tecnològic.

L'organització de l'IEEC comprèn un director, nomenat pel Patronat, del qual depenen els Serveis d'Enginyeria i l'Àrea d'Administració, i quatre unitats de recerca, que constitueixen el nucli de la seva activitat i que estan vinculades cada una d'elles a una de les institucions que formen part del Patronat. L'IEEC també gestiona l'Observatori Astronòmic del Montsec, que va ser construït pel Consorci del Montsec i que va passar a ser titularitat de la Generalitat com a conseqüència de la dissolució i liquidació d'aquest Consorci el desembre del 2014.

Les unitats de recerca i les institucions a les quals estan vinculades són les següents:

- El Centre d'Estudis i Recerca Espacials (CERES), vinculat a la UAB.
- El Centre de Tecnologia de l'Espai (CTE), vinculat a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).
- L'Institut de Ciències del Cosmos (ICCUB), vinculat a la Universitat de Barcelona (UB).

2. ICREA és una estructura de recerca impulsada pel Govern de la Generalitat de Catalunya que va néixer com a resposta a la necessitat de noves fórmules de contractació que permetessin competir en condicions d'igualtat amb altres sistemes de recerca, orientada a la contractació del personal científic i acadèmic més extraordinari i amb més talent i que té per objectiu principal contribuir a la captació i retenció de talent internacional, mitjançant un procés de selecció basat en el mèrit científic, i contribuir significativament a l'excel·lència en la recerca.

- L'Institut de Ciències de l'Espai (ICE), vinculat al Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

D'acord amb el Reglament intern de funcionament, cada unitat de recerca es regeix per la normativa pròpia. Els directors de les unitats de recerca, un dels quals ha de ser el director de l'IEEC nomenat pel Patronat, formen el Consell de Direcció (vegeu l'apartat 1.2.2.1).

Les fonts de finançament de l'IEEC són les subvencions a l'explotació de la Generalitat establertes en el contracte programa, els fons competitius de recerca provinents de l'Estat, d'agents internacionals i de la Generalitat, els fons privats d'empreses i entitats sense finalitat de lucre i els ingressos per prestacions de serveis. En l'exercici 2017 les subvencions a l'explotació de la Generalitat van representar un 16,66% dels ingressos totals, les subvencions per a projectes un 54,77% i els ingressos per prestacions de serveis un 28,57%.

L'article 7 dels Estatuts de la Fundació I-CERCA estableix que els centres CERCA de la Generalitat han de disposar del finançament estructural adequat a través d'un contracte programa amb l'Administració de la Generalitat. L'any 2017 l'IEEC no tenia contracte programa. El contracte programa ha de ser l'instrument per regular les relacions entre l'IEEC i el Govern de la Generalitat, i el finançament i objectius de la Fundació. En la reunió del 17 de juliol del 2017 de la Comissió de seguiment del contracte programa entre la Generalitat i l'IEEC corresponent a l'exercici 2016 es va concloure que el grau de compliment dels objectius previstos en el contracte programa per a l'any 2016 havia estat del 96,40%.

L'any 2017 l'IEEC no tenia aprovat un Pla estratègic, en contra del que preveu la Llei 7/2011.

1.2.2.1. Òrgans de govern

L'òrgan de govern de l'IEEC és el Patronat. Els Estatuts preveuen l'existència de la Comissió Assessora, que ha d'estar constituïda per investigadors externs a l'IEEC i nomenats pel Patronat. El Reglament de funcionament intern estableix que l'IEEC ha de tenir dos òrgans de govern addicionals: el Consell de Direcció i el Claustre.

El Patronat

El Patronat està format pel conseller del departament de la Generalitat competent en matèria de recerca, a qui correspon la presidència, el director general de Recerca de la Generalitat, el director general d'Indústria de la Generalitat, els rectors de la UB, de la UAB i de la UPC, i el president del CSIC. Els membres del Patronat poden delegar en aquelles persones que reglamentàriament els puguin representar.

El Patronat és l'òrgan superior de govern de l'IEEC i li corresponen, entre d'altres, les funcions següents: aprovar el pressupost anual i la liquidació del pressupost de l'exercici,

nomenar i cessar el director, nomenar els membres i el president de la Comissió Assessora, i aprovar la plantilla del personal i les seves retribucions.

El 31 de desembre del 2017 el Patronat estava integrat pels membres següents:

- Conseller del departament de la Generalitat competent en matèria de recerca³
- Francesc Ramon Subirada Curcó, director general de Recerca
- Maria Àngels Chacón Feixas, directora general d'Indústria, representada per Lluís Maria Tortras Armengol
- Margarita Arboix Arzo, rectora de la UAB, representada per Francisco Javier Lafuente Sancho, vicerector d'Innovació i Projectes Estratègics de la UAB
- Joan Elías Garcia, rector de la UB, representat per Domènec Espriu Climent, vicerector de Recerca de la UB
- Francesc Torres Torres, rector de la UPC, representat per Gabriel Bugada Castellort, vicerector de Política Científica de la UPC
- Rosa Menéndez López, presidenta del CSIC

La Comissió Assessora

La Comissió Assessora està constituïda per vuit investigadors externs de reconegut prestigi (un de cada una de les entitats representades en el Patronat, excepte la Generalitat, i quatre d'externs) nomenats pel Patronat. Té la funció d'avaluar la qualitat dels resultats científics i tècnics i assessorar sobre la planificació estratègica de l'IEEC.

El Consell de Direcció

El Consell de Direcció està format pels directors de les quatre unitats que integren l'IEEC i ha de vetllar pel compliment del Pla estratègic i per l'actuació transversal tant en l'àmbit científic i tècnic com en el de la difusió de les activitats de l'IEEC.

El Patronat ha de nomenar el director d'entre els membres del Consell de Direcció. L'exercici 2017 va ser director Jordi Torra Roca (ICCUB) fins al 29 de juny i Ignasi Ribas Canudes (ICE) des del 30 de juny.

El Claustre

El Claustre és l'òrgan consultiu constituït per tot el personal de l'IEEC. Li han de ser sotmesos els pressupostos, les línies estratègiques i el contracte programa.

3. Vegeu l'Acord del 27 d'octubre del 2017 de la Presidència del Senat, pel qual s'aproven les mesures requerides pel Govern, a l'empara de l'article 155 de la Constitució.

1.2.3. Treballs de control

Els comptes anuals de l'IEEC de l'exercici 2017 van ser auditats per Acaudit Auditores, SL, que el 15 de maig del 2018 va emetre un informe amb opinió favorable.

2. FISCALITZACIÓ

2.1. APROVACIÓ I RETIMENT DE COMPTES

D'acord amb l'article 81 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre (TRLFPC), les fundacions en què la Generalitat participa de forma majoritària o minoritària han de trametre els comptes anuals degudament aprovats per l'òrgan corresponent amb l'informe d'auditoria a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes abans del 30 de juny de l'any següent.

L'article 333.9 de la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, estableix que el patronat de les fundacions ha d'aprovar els comptes anuals en els sis mesos següents a la data de tancament de l'exercici i els ha de presentar al protectorat en el termini de trenta dies a comptar del dia en què s'aproven.

El Patronat de l'IEEC va aprovar els comptes anuals corresponents a l'exercici 2017 el 18 de juny del 2018. Els comptes es van presentar al protectorat el 31 de juliol del 2018. L'IEEC no va trametre els comptes de l'exercici 2017 a la Intervenció General ni a la Sindicatura de Comptes.

L'IEEC ha presentat els seus comptes d'acord amb el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret 259/2008, del 23 de desembre.

Les Instruccions conjuntes de la Intervenció General, la Direcció General de Pressupostos i la Direcció General del Patrimoni del 15 de juliol del 2009, sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya, són d'aplicació a l'IEEC tenint en compte que a les fundacions adscrites a la Generalitat se'ls aplica el règim pressupostari, de comptabilitat, economicofinancer i de control de la Generalitat. L'IEEC no va incloure en la Memòria dels comptes anuals la informació següent, que s'havia d'incloure d'acord amb aquestes Instruccions: la identificació com a entitat adscrita a la Generalitat, amb indicació del departament d'adscripció i el nom dels membres dels òrgans de govern. Tampoc no va incloure el document de liquidació pressupostària, que havia d'incloure els ingressos i despeses del pressupost inicial, les modificacions, el pressupost definitiu, les obligacions reconegudes i els ingressos liquidats, les desviacions pressupostàries, la conciliació del resultat pressupostari amb el resultat

comptable, la determinació del romanent de tresoreria, diferenciant entre el finalista i el no finalista, i una memòria explicativa sobre el grau d'execució pressupostària, les causes de les principals desviacions i del romanent de tresoreria generat.

En l'annex es presenten el Balanç a 31 de desembre del 2017 i el Compte de resultats de l'exercici 2017.

2.2. INVERSIONS

En els quadres 1 i 2 es presenta el moviment de l'immobilitzat intangible i material en l'exercici 2017.

Quadre 1. Moviment de l'immobilitzat intangible

Descripció	Saldo a 31.12.2016	Altes	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Cost				
Aplicacions informàtiques	13.796	0	0	13.796
Total	13.796	0	0	13.796
Amortització acumulada				
Aplicacions informàtiques	(11.176)	(2.620)	0	(13.796)
Total	(11.176)	(2.620)	0	(13.796)
Valor net	2.620	(2.620)	0	0

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'IEEC.

Quadre 2. Moviment de l'immobilitzat material

Descripció	Saldo a 31.12.2016	Altes	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Cost				
Altres instal·lacions	448.517	151.900	(423.348)	177.069
Mobiliari	107.976	0	0	107.976
Equips informàtics	79.328	4.128	0	83.456
Altres immobilitzat	3.548	0	0	3.548
Total	639.369	156.028	(423.348)	372.049
Amortització acumulada				
Altres instal·lacions	(446.988)	(605)	423.348	(24.245)
Mobiliari	(98.573)	(2.381)	0	(100.954)
Equips informàtics	(75.841)	(3.393)	0	(79.234)
Altres immobilitzat	(3.548)	0	0	(3.548)
Total	(624.950)	(6.379)	423.348	(207.981)
Valor net	14.419	149.649	0	164.068

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'IEEC.

Les baixes de l'immobilitzat material corresponen principalment a les obres que es van dur a terme en l'exercici 2004 per habilitar l'espai que la UAB va cedir a l'IEEC l'any 2002 i que es va deixar d'utilitzar l'any 2015.

Les unitats de recerca desenvolupen l'activitat en les entitats d'origen, per la qual cosa l'IEEC no té instal·lacions de recerca pròpies.

2.3. DESPESES

2.3.1. Despeses de personal

En el quadre 3 es presenta el detall de les retribucions del personal de l'IEEC i el nombre de perceptors, per categories, que ha estat conciliat amb la despesa de personal registrada en el Compte de resultats.⁴

Quadre 3. Retribucions del personal

Categoria	Nombre de perceptors	Retribució bruta
Investigador	43	1.081.654
Ajudant d'investigació	32	328.598
Responsable d'administració	1	51.499
Cap de negociat	1	47.152
Tècnic informàtic / Tècnic TIC	3	43.002
Cap de sistemes	1	35.975
Titulat superior	2	32.081
Secretària	1	28.371
Oficial administratiu	1	17.816
Auxiliar administratiu	1	8.990
Encarregat Serveis Generals	1	8.978
Total	87	1.684.116

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

L'any 2017 l'IEEC va tenir contractades 87 persones, 10 de les quals amb contracte indefinit i la resta temporals (73 per obra o servei determinat i 4 temporals en pràctiques).

4. La despesa de personal no inclou la corresponent al personal contractat per altres entitats (principalment personal d'universitats i personal del CSIC) i adscrit a l'IEEC, que és registrada en les entitats d'origen.

2.3.1.1. Normativa aplicable

Normativa general

La normativa aplicable reconeix un caràcter singular al personal investigador.

La Llei 14/2011, de l'1 de juny, de la ciència, la tecnologia i la innovació (LCTI), estableix un règim propi i específic per al personal investigador, en relació, entre altres aspectes, amb la mobilitat, els criteris de selecció i les modalitats de contractació.

L'article 13 de l'LCTI preveu que el personal investigador pot estar vinculat amb la universitat pública o organisme al qual presti servei mitjançant una relació subjecta al dret administratiu o al laboral, i pot ser funcionari de carrera, funcionari interí o personal laboral fix o temporal.

L'LCTI estableix que els organismes públics d'investigació poden contractar personal investigador a través de les modalitats de contracte de treball establertes en l'Estatut dels treballadors i de les modalitats específiques previstes en l'LCTI. Aquestes modalitats són el contracte predoctoral, el contracte d'accés al Sistema Espanyol de Ciència, Tecnologia i Innovació i el contracte d'investigador distingit.

L'article 17 de l'LCTI estableix que les universitats públiques, els organismes públics d'investigació de les administracions públiques i els centres del Sistema Nacional de Salut o vinculats o concertats amb aquest poden autoritzar l'adscripció de personal investigador que hi presti serveis a altres agents públics d'investigació i a altres agents privats sense finalitat de lucre en els òrgans de govern dels quals hi participin aquelles institucions públiques. L'objecte de l'adscripció ha de ser la realització de tasques d'investigació científica i tècnica, desenvolupament tecnològic, transferència o difusió del coneixement, o les tasques de direcció de centres d'investigació, instal·lacions científiques o programes i projectes científics, durant el temps necessari per a l'execució del projecte de recerca, i amb l'informe previ favorable de l'organisme d'origen i d'acord amb el que els Estatuts, si s'escau, estableixin respecte al procediment i els efectes de l'adscripció.

En conseqüència, d'acord amb l'article 17 de l'LCTI, l'adscripció té un caràcter temporal, s'ha de concretar el projecte o activitat que s'ha de desenvolupar i el personal adscribit ocupa un únic lloc de treball i manté la situació de servei actiu en relació amb la institució o centre d'origen, si bé l'activitat de recerca la presta en un altre entorn.

L'article 14 de l'LCTI inclou entre els drets del personal investigador el de participar en els beneficis que s'obtinguin de l'eventual explotació dels resultats de l'activitat de recerca, desenvolupament o innovació en què hagi participat.

La disposició addicional dinovena de l'LCTI estableix que en el cas que els drets d'explotació d'una obra de caràcter intel·lectual corresponguin a un centre públic de recerca, el

personal dedicat a la recerca té dret a una compensació econòmica en atenció als resultats de la producció i explotació de l'obra que no tindrà en cap cas la consideració de retribució. Les modalitats i quantia de la participació del personal investigador dels centres públics de recerca les ha d'establir el Govern, les comunitats autònomes o les universitats, atenent a les característiques concretes de cada centre.

L'article 66 de la Llei 7/2011 estableix que el règim d'autonomia dels centres CERCA inclou l'establiment del règim de participació del personal investigador en els beneficis que s'obtinguin dels resultats de la recerca.

La disposició addicional dotzena de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, estableix que el personal docent i investigador (PDI), funcionari i contractat que presti serveis a la universitat pública i que efectui tasques de direcció d'un centre CERCA o de programes científics que s'hi desenvolupin, pot percebre, mentre efectua aquesta activitat, una compensació que li ha de ser abonada per la universitat i acordada en el marc del conveni d'adscripció que subscriu amb el centre o la instal·lació, que han de compensar la universitat. També determina que existeixen raons d'especial interès per al servei per tal que les persones que ocupen la direcció dels centres CERCA puguin superar els límits establerts per la normativa d'incompatibilitats, en el desenvolupament d'una segona activitat docent, investigadora o de direcció científica a la universitat.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la Llei 4/2017, del 28 de març, de supòsitos de la Generalitat per al 2017, en aquell exercici eren aplicables als centres CERCA les mesures següents: la massa salarial podia tenir les mateixes variacions que s'establissin per a la resta del sector públic; no es podien fer aportacions a plans de pensions, no es podien atorgar als empleats ajuts en concepte de fons d'acció social ni altres ajuts que tinguessin la mateixa naturalesa i finalitats i no es podien reconèixer percepcions derivades dels sistemes d'ajuts per a menjar del personal.

D'acord amb el punt sisè de la disposició addicional vint-i-unena de la Llei 2/2014, al personal investigador dels centres CERCA no se li aplica el règim que s'hi estableix per al personal directiu del sector públic de la Generalitat.

El document Règim especial dels centres CERCA i de l'ICREA del 27 de juny del 2017 (vegeu l'apartat 1.2.1) inclou els aspectes següents sobre la gestió de personal:

- Recomana que el centre CERCA disposi d'un pla estratègic adequat a la seva organització i necessitats, que inclogui les disposicions de règim intern relatives a la seva política de captació, de contractació i de retenció de personal investigador i altres aspectes referents a recursos humans.

- L'òrgan de govern del centre CERCA ha d'aprovar el règim retributiu del seu personal, que inclou els conceptes i l'escalat salarial (trams) que consideri adequat a les funcions a exercir i a la tipologia contractual.
- Recomana que, en la mesura que sigui possible, el centre CERCA tendeixi a organitzar-se de manera que pugui disposar d'un càrrec gerencial o d'administració que exerceixi les funcions executives i de gestió del centre. Està subjecte a un contracte d'alta direcció el personal directiu de gerència i d'administració que tingui funcions executives que impliquin un poder de decisió i actuació sobre els objectius i les finalitats dels centres, i que aquestes funcions s'exerceixin amb autonomia i plena responsabilitat només limitada pels criteris i instruccions directes per part de la persona i de l'òrgan superior de govern de l'entitat.
- Per formalitzar contractes fixos o indefinits, cal que hi hagi una oferta pública d'ocupació o altre instrument intern de gestió de provisió de necessitats de personal que aprovi el centre.
- Els procediments de selecció de personal investigador dels centres CERCA els ha de determinar el centre amb garantia dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat.
- L'òrgan de govern del centre CERCA ha d'establir el règim de participació del personal investigador en els *overheads* (cànon que el centre aplica als projectes) i/o en els beneficis que s'obtinguin de l'activitat de recerca i/o de l'eventual explotació dels resultats en R+D+i (recerca, desenvolupament i innovació).

Normativa específica

D'acord amb els Estatuts, les competències en matèria de personal de l'IEEC corresponen al Patronat i al director. Correspon al Patronat nomenar i destituir el director i aprovar la plantilla de personal i les seves retribucions. Correspon al director proposar als òrgans competents la contractació dels recursos humans propis, mantenir la relació del personal que pertany a l'IEEC i gestionar les propostes d'altres i baixes.

L'any 2017 l'IEEC no disposava de conveni propi ni estava adscrit a cap conveni col·lectiu. Tanmateix, aplicava parcialment el XIII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal per a centres d'educació universitària i investigació, subscrit el 24 d'abril i publicat mitjançant la Resolució del 4 de juliol del 2012 de la Direcció General d'Ocupació, tot i que aquest conveni no és d'aplicació a les fundacions que hagin estat creades, estiguin participades o tutelades per les administracions públiques.

L'article 63 de l'Estatut dels treballadors estableix que el comitè d'empresa és l'òrgan representatiu i col·legiat del conjunt dels treballadors en l'empresa o centre de treball per a

la defensa dels seus interessos i s'ha de constituir en cada centre de treball que tingui un cens de cinquanta treballadors o més. L'any 2017 no s'havia constituït el comitè d'empresa.

El Reglament de funcionament intern de l'IEEC estableix que la plantilla de la Fundació està constituïda pels membres,⁵ col·laboradors, contractats, becaris, administratius i personal de suport a la recerca.

En l'exercici 2017 l'IEEC no tenia una Relació de llocs de treball (RLT) o un instrument equivalent d'ordenació dels recursos humans formalment aprovat pel Consell de Direcció. Tampoc no va aprovar una oferta pública d'ocupació ni cap altre instrument intern per a la gestió de la provisió de places de personal necessàries.

L'any 2017 el Patronat de l'IEEC no havia aprovat la política retributiva del seu personal que inclogués els conceptes i l'escalat salarial (trams) adequats a les funcions a exercir i a la tipologia contractual. L'IEEC tampoc disposava de taules salarials aprovades en què constessin els diferents conceptes salarials aplicables i els imports per a les diferents categories salarials.

En l'exercici fiscalitzat el Patronat de l'IEEC no havia aprovat el règim de participació del personal investigador en els *overheads* (cànon que el centre aplica als projectes) i/o en els beneficis que s'obtinguin de l'activitat de recerca i/o de l'eventual explotació dels resultats en R+D+i.

L'any 2017 l'IEEC no disposava d'un departament de recursos humans i els serveis de gestió laboral estaven subcontractats a una empresa externa.

2.3.1.2. Retribucions

De l'anàlisi realitzada de les retribucions del personal de l'IEEC es desprèn el següent:

- Els contractes de treball estan signats pel director o per la gerent. No obstant això, les escriptures de poders estableixen la signatura mancomunada de director i gerent per atorgar i/o signar els documents públics o privats necessaris per a exercir les facultats d'administració de l'entitat.

5. Són membres les persones que pertanyen a qualsevol de les quatre unitats que integren l'IEEC, els investigadors del programa ICREA o de qualsevol altre programa que desenvolupin la seva tasca en les unitats de l'IEEC, el personal d'administració i suport a la recerca adscrit a l'IEEC, els contractats amb càrrec a programes de foment de la recerca que treballin en projectes de l'IEEC adscrits a una de les seves unitats, i el personal d'altres universitats i/o d'institucions públiques o privades amb les quals s'hagi subscrit un conveni que permeti l'adscripció temporal de personal a l'IEEC.

- A una treballadora que es va incorporar l'any 1998 a l'IEEC se li havien aplicat diferents canvis de categoria i de retribució que havien estat autoritzats verbalment i no havien estat formalitzats documentalment ni constaven en l'expedient de la treballadora.
- Un investigador va ser contractat l'any 2004 amb càrrec a un projecte de recerca. L'investigador va continuar treballant en les diferents fases del projecte vinculades al finançament obtingut mitjançant convocatòries competitives que es van succeir en el temps, però sense que es formalitzessin modificacions del contracte inicial. L'any 2009 es va establir una nova retribució que va ser autoritzada per l'investigador principal del projecte, però no pel Patronat i que no va ser formalitzada per escrit. L'any 2019 l'IEEC va convertir el contracte en indefinit.
- L'IEEC tenia creada una provisió de 67.648 € per acomiadament de dos treballadors amb contracte indefinit per complir la normativa laboral però que no ocupaven places estructurals. El marc conceptual del Pla de comptabilitat de les fundacions subjectes a la legislació de la Generalitat estableix que els passius són obligacions actuals sorgides a conseqüència de successos passats, per a l'extinció dels quals l'entitat espera desprendre's de recursos que puguin produir excedents o rendiments econòmics en el futur. L'element necessari per a la creació d'una provisió és l'existència d'una obligació actual per a l'entitat que és indeterminada quant a la quantia o quant al moment en què s'ha de satisfer. Aquests requisits no es complien respecte del personal de l'IEEC, ja que el 31 de desembre del 2017 l'entitat no tenia plans per al seu acomiadament. Per tant, la provisió per acomiadament s'hauria de cancel·lar amb abonament a resultats.
- El conveni col·lectiu que l'IEEC aplicava estableix que tot el personal té dret a percebre una paga extraordinària equivalent a cinc pagues ordinàries en complir vint-i-cinc anys d'antiguitat. L'IEEC tenia creada una provisió per cobrir-ne la despesa derivada, que a 31 de desembre del 2017 tenia un saldo de 57.913 €. La despesa per a la dotació de la provisió de l'any 2017 va ser de 5.241 €.
- Les dues persones que van ocupar la direcció de l'IEEC l'any 2017 eren investigadors adscrits de la UB i del CSIC, respectivament. L'IEEC abonava al seu director una retribució anual de 9.600 € per les tasques de direcció. No obstant això, aquest import no havia estat formalment aprovat pel Patronat i s'abonava com un pagament per col·laboracions i assessorament. D'acord amb la normativa, la compensació per les tasques de direcció s'hauria d'haver acordat amb les entitats d'origen dels directors i haurien d'haver estat aquestes entitats les que els haguessin abonat el complement de direcció. L'IEEC hauria d'haver transferit a les entitats d'origen les quantitats esmentades en la forma que s'hagués establert en els convenis.
- El Reglament de l'IEEC preveu que el Patronat ha de nomenar el director de l'Observatori del Montsec entre els membres de l'Institut, a proposta del Consell de Direcció. L'any

2017 l'IEEC va abonar 4.500€ al director d'aquest Observatori en concepte d'assessorament. Aquesta retribució no havia estat aprovada pel Patronat de l'IEEC ni constava en el conveni entre la Generalitat i l'IEEC per a la gestió de l'Observatori.

2.3.1.3. Personal adscrit

L'IEEC ha informat que l'exercici 2017 hi havia vint professors de la UAB amb la recerca adscrita a l'IEEC, però no hi havia cap conveni formalitzat entre les dues entitats.

El 31 de juliol del 2012 la UPC i l'IEEC van signar un conveni per establir el marc de les relacions entre ambdues entitats i regular-ne les condicions, en particular pel que fa al personal, l'ús de serveis, propietat industrial, publicacions i d'altres. El procediment d'incorporació del personal de la UPC a l'IEEC es fa mitjançant l'adscripció de la seva activitat de recerca i docència, si s'escau, a l'IEEC per un període de tres anys, amb l'autorització de la UPC, i es preveu que la reducció docent del personal adscrit a l'IEEC pugui ser com a màxim d'un 90%. El conveni no preveu cap tipus de compensació de l'IEEC a la UPC pel personal adscrit ni per les reduccions de docència. L'IEEC va informar que l'any 2017 hi havia vint-i-nou professors de la UPC amb la recerca adscrita a l'IEEC, si bé no s'havien formalitzat els convenis específics d'adscripció i l'IEEC no disposava de les autoritzacions de la UPC. La UPC, en la resposta a la Sindicatura sobre personal adscrit, no va informar que hi hagués cap professor adscrit a l'IEEC.

L'exercici 2017 no existia un conveni entre la UB i l'IEEC en relació amb el personal de la UB amb la recerca adscrita a l'IEEC, seixanta-dues persones d'acord amb la informació facilitada per l'IEEC. El 19 de juny del 2018, la UB i l'IEEC van signar un conveni de col·laboració per establir el marc de relacions entre ambdues entitats i regular, entre altres aspectes, la participació dels investigadors de la UB a l'IEEC, l'ús de serveis i infraestructures de gestió de la recerca i de transferència de coneixement i tecnologia de la UB, propietat industrial i intel·lectual, publicacions i les reduccions de docència aplicables.

L'IEEC i el CSIC van formalitzar l'any 1996 un conveni d'adscripció de personal que no va ser actualitzat. D'acord amb la informació facilitada per l'IEEC, l'exercici 2017 hi havia vint-i-vuit investigadors del CSIC adscrits a l'IEEC, però no es complien els requisits establerts en l'article 17.2 de la LCTI.

L'IEEC ha manifestat que des de l'exercici 2019 el personal de les unitats que conformen l'IEEC poden formalitzar la seva adscripció mitjançant un formulari signat per l'investigador, el director d'unitat i el director de l'IEEC i que la llista actualitzada del personal adscrit es presenta a la reunió anual del Patronat per a la seva aprovació. No obstant això, la formalització de les adscripcions s'hauria de fer d'acord amb l'article 17.2 de la LCTI, i també, quan sigui d'aplicació, d'acord amb la disposició addicional dotzena de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, la qual exigeix la subscripció d'un conveni.

2.3.1.4. Altes

D'acord amb l'article 19 i amb la disposició addicional setzena de la Llei 3/2017, del 27 de juny, de pressupostos generals de l'Estat per al 2017, l'IEEC podia subscriure contractes indefinits amb una taxa de reposició del 100% sempre que quedés justificada la necessitat per a l'adequada prestació del servei o per a la realització de l'activitat, i no podia contractar personal temporal excepte en casos excepcionals i per cobrir necessitats urgents i inajornables. L'article 32 de la Llei 4/2017, del 28 de març, de pressupostos de la Generalitat per al 2017, exceptua de la prohibició de contractar personal temporal la contractació que resulti de programes de foment competitiu en el cas d'universitats i recerca i les finançades íntegrament amb recursos externs finalistes aliens al pressupost de la Generalitat.

L'any 2017 l'IEEC no tenia establert un procediment de selecció de personal. En aquell any hi va haver quaranta-una altes de personal temporal (divuit investigadors, vint-i-un ajudants d'investigació i dues persones d'administració i serveis). La Sindicatura ha revisat cinc altes finançades amb càrrec al pressupost general de l'IEEC seleccionades a criteri de l'auditor. En cap dels casos queda acreditada en l'expedient la necessitat urgent i inajornable de la contractació. Tampoc no queda acreditat el procediment seguit per a la selecció de candidats, per la qual cosa no és possible concloure si l'IEEC va complir els principis de publicitat, concurrència, mèrit i capacitat en els processos de selecció de personal.

2.3.1.5. Jornada i horaris

En l'exercici 2017 l'IEEC no disposava d'un sistema de control horari dels treballadors.

2.3.1.6. Transparència

Els articles 8 i 9 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableixen que les fundacions del sector públic han de fer pública la informació relativa a la plantilla, l'RLT i el règim retributiu, els convenis, acords i pactes de naturalesa laboral i el detall de contractes temporals i d'interinatges no vinculats a cap lloc de treball de l'RLT. El març del 2020 l'IEEC no havia inclòs aquesta informació en el seu Portal de la transparència.

2.3.2. Ajuts concedits i altres despeses

L'epígraf Ajuts concedits i altres despeses, amb un saldo d'1,12M€, inclou les despeses directes imputables a projectes subvencionats independentment de la seva naturalesa. D'acord amb el Pla general de comptabilitat de les fundacions, les despeses s'han de registrar d'acord amb la seva naturalesa.

S'hi inclouen 447.644 € corresponents als imports a transferir a la resta de participants en un projecte europeu del qual l'IEEC era el coordinador. L'IEEC, en la seva condició de coordinador, rebia la totalitat dels fons i els transferia a la resta de participants d'acord amb el que establia el projecte i els registrava com ingrés i com a despesa. Aquest criteri no era correcte, ja que l'IEEC actuava com un mitjancer en el pagament i aquests imports no eren ingressos ni despeses de l'entitat. Per tant, l'IEEC hauria d'haver registrat aquests imports en comptes de deutors i creditors, i els ingressos i despeses estan sobrevalorats en l'import esmentat.

En aquest epígraf també s'hi inclouen 177.125 € corresponents a adquisicions d'equipament científic i informàtic que s'haurien d'haver registrat com a altes d'immobilitzat.

Així mateix, conté 136.289 € de dietes i 51.248 € de despeses de viatge. Les despeses de viatge van ser facturades per un mateix proveïdor amb el qual no s'havia subscrit cap contracte de prestació de serveis. La Sindicatura considera que, d'acord amb la doctrina administrativa de diverses juntes consultives de contractació, la subscripció de contractes menors successius per contractar serveis i subministraments que es requereixen repetidament per respondre a necessitats de caràcter recurrent, periòdic o permanent suposa un incompliment del que estableix l'article 86.2 del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre (TRLCSF) i, en conseqüència, es considera que hi va haver un fraccionament indegut dels contractes.

2.3.3. Altres despeses d'explotació

En el quadre 4 es presenta el detall d'Altres despeses d'explotació.

Quadre 4. Altres despeses d'explotació

Concepte	Import
Arrendaments i cànon	57.531
Reparacions i conservació	4.328
Serveis de professionals independents	39.284
Subministraments	19.785
Primes d'assegurances	6.045
Despeses de les unitats	57.462
Altres serveis	70.361
Tributs	11.560
Total	266.356

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

L'any 2017 l'IEEC no tenia establerts formalment procediments interns per a la gestió de compres i viatges que haguessin estat aprovats per la Direcció. Les compres d'import inferior a 50.000 € relacionades amb projectes les feien els investigadors principals i les relacionades amb serveis generals les feia l'administració de l'IEEC. Per a imports superiors, s'havia de fer una sol·licitud de compra a l'administració de l'IEEC, que portava a terme la licitació corresponent. Per a les despeses de viatges i dietes l'IEEC aplicava els criteris del CSIC i els imports establerts en la normativa estatal.

El Reglament de funcionament intern de l'IEEC estableix que els cànon generats pels projectes de recerca (part dels ingressos dels projectes destinada al finançament de la institució que acull el grup d'investigació que realitza el projecte) corresponents a una unitat han de ser emprats en la seva activitat, sense perjudici de la seva contribució a les despeses generals, que l'IEEC ha d'administrar la part dels cànon dels projectes de recerca dels seus membres que li corresponguin, que l'IEEC ha de transferir una tercera part del cànon dels projectes que gestioni a la institució d'origen de l'investigador principal, i que els cànon que gestioni l'IEEC tindran la consideració d'aportació de l'organisme corresponent i es valoraran com una aportació d'aquest a l'IEEC.

No obstant el que s'ha esmentat, en l'exercici 2017, l'IEEC gestionava la totalitat dels cànon dels projectes de recerca de les diferents unitats, l'import dels quals restava en la seva totalitat a disposició de les unitats i no hi havia cap contribució a les despeses generals de l'IEEC ni a la institució d'origen de l'investigador principal.

Les despeses de les unitats finançades amb càrrec als cànon dels projectes es registraven en un compte de Despeses de les unitats, dins d'Altres serveis, que en l'exercici 2017 va tenir un saldo de 57.462 €. Es tracta de despeses de diferents naturaleses (compra de material, conferències, càterings, etc.) finançades amb els cànon dels projectes de cada una de les unitats. S'hi inclouen 9.072 € abonats en quatre pagaments trimestrals a un investigador adscrit en concepte de col·laboracions diverses per impartir cursos, conferències, col·loquis i seminaris a l'IEEC, sense que s'hi especifiquin les dates i activitats realitzades i sense que consti l'encàrrec de l'IEEC per a la realització de les activitats.

2.3.3.1. Impost sobre el valor afegit

L'IEEC és subjecte passiu de l'IVA i l'any 2017 va considerar deduïbles la totalitat de quotes d'IVA suportat.

El 2015 l'Agència Tributària va iniciar actuacions inspectores de l'IVA de l'exercici 2014. El 29 de setembre del 2017 l'IEEC va signar l'acta de conformitat d'acord amb la qual es va minorar l'import de la devolució sol·licitada (99.906 €) en 35.141 €, que l'IEEC va registrar com una despesa en l'epígraf Altres resultats del Compte de resultats.

2.4. CONTROL DE SUBVENCIONS REBUDES

Els projectes finançats per organismes públics estan sotmesos a la revisió per part d'aquests. La Sindicatura va sol·licitar els informes de control de subvencions rebuts per l'IEEC entre l'1 de gener del 2017 i el 31 de desembre del 2018. En aquest període, l'IEEC no va rebre cap informe de control de subvencions ni cap resolució de reintegrament.

El 31 de desembre del 2017, l'IEEC tenia interposat davant l'Audiència Nacional un recurs contenciós administratiu contra una resolució de reintegrament de la Secretaria d'Estat de Recerca, Desenvolupament i Innovació (l'Administració) per la qual es reclamaven a l'IEEC 352.539€ per defectes de justificació en un projecte de recerca d'exercicis anteriors. L'Audiència Nacional, en la sentència del 24 de gener del 2019, va estimar parcialment la demanda i va anul·lar la resolució impugnada. L'Administració va interposar un incident d'execució de sentència que l'Audiència Nacional va resoldre el febrer del 2020 i queda pendent que l'Administració presenti una nova liquidació que l'IEEC estima que serà d'entre 150.000€ i 175.000€. L'IEEC no tenia creada cap provisió per cobrir el passiu que es pogués derivar del resultat final d'aquest conflicte.

2.5. CONTRACTACIÓ

El marc normatiu aplicable en l'exercici 2017 estava integrat pel TRLCSP, pels preceptes d'aplicació directa de les directives comunitàries 2014/23 i 2014/24 sobre contractació pública, pel Decret Llei 3/2016, del 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública i per la Instrucció 1/2016, del 28 d'abril, de la Direcció General de Contractació Pública sobre l'aplicació directa de determinades disposicions de les directives 2014/23 i 2014/24.

L'article 3.2 del TRLCSP estableix que, d'acord amb les seves característiques, les entitats del sector públic podien tenir la condició d'administració pública o de poder adjudicador no administració pública als efectes d'aquesta llei. L'any 2017 l'IEEC va actuar com a poder adjudicador no administració pública.

La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, en l'informe 7/2013, va argumentar, després de superar les diferències terminològiques entre el nom d'una determinada forma jurídica (fundació, entitat, ens, organisme, etc.) i la veritable naturalesa de l'ens d'acord amb la jurisprudència europea interpretativa de les directives comunitàries en matèria de contractació, que les fundacions podien ser considerades poders adjudicadors administració pública si reunien els requisits esmentats en l'article 3.2.e del TRLCSP. La Sindicatura considera que l'IEEC reunia els requisits esmentats i que, per tant, tenia la naturalesa de poder adjudicador administració pública als efectes de la contractació.

No obstant l'anterior, s'ha revisat l'actuació de l'IEEC en l'àmbit de la contractació sota el criteri de considerar l'IEEC poder adjudicador no administració pública.

D'acord amb el TRLCSP, per licitar i adjudicar els contractes d'import superior al dels llindars comunitaris el règim jurídic aplicable als poders adjudicadors que no tenien el caràcter d'administració pública era el mateix que s'aplicava a les administracions públiques, amb algunes excepcions, previstes en l'article 190 del TRLCSP. Per als contractes no harmonitzats havien d'aprovar unes instruccions internes de contractació d'obligat compliment en l'àmbit intern que reguessin els procediments de contractació de forma que quedés garantida l'efectivitat dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació, i que els contractes fossin adjudicats a l'oferta econòmicament més avantatjosa. El 25 de juliol del 2012 el Patronat de l'IEEC va aprovar les Instruccions de contractació adaptades al TRLCSP.

Les Instruccions internes de contractació de l'IEEC vigents l'exercici 2017 preveien l'adjudicació directa per als contractes inferiors a 50.000 €. En els contractes de serveis i subministraments entre 18.000 € i 50.000 €, encara que el TRLCSP els exclouïa del requisit de publicitat, això no treu que en determinats casos l'IEEC hagués hagut de promoure la concurrència de licitadors en la forma que considerés.

L'IEEC no inclou en el Portal de la transparència la informació que preveu l'article 13 de la Llei 19/2014 en relació amb la contractació.

L'IEEC no va comunicar els contractes al Registre públic de contractes com estableix l'Ordre ECO/47/2013, del 15 de març, per la qual es regula el funcionament i s'aprova l'aplicació del Registre públic de contractes de la Generalitat de Catalunya.

Durant l'exercici 2017 l'IEEC, va tramitar tres expedients de contractació d'import superior a 50.000 €, amb un import de licitació de 298.090 € (dos per procediment obert i un negociat sense publicitat). La Sindicatura ha revisat aquests expedients, la relació dels quals es presenta en el quadre següent:

Quadre 5. Expedients de contractació

Referència Sindicatura	Número d'expedient	Procediment d'adjudicació	Objecte	Import licitat	Empresa adjudicatària	Import adjudicat
1	IEEC/06/2017	Obert	Càmera CCD de gran format	152.000	Andor Technology	151.900
2	IEEC/05/2017	Obert	5 detectors CCD per a les unitats de guià i enfocat de l'espectrògraf DESI	86.470	Abzil Testar Technologies, SLU	86.470
3	IEEC/07/2017	Negociat sense publicitat	Serveis de programari per desenvolupament IDU	59.620	Dapcom Data Services, SL	59.620
Total				298.090		297.990

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

De la revisió dels expedients es fan les observacions següents:

- D'acord amb la jurisprudència en matèria de contractació, la introducció de millores com a criteri d'adjudicació exigeix la seva relació directa amb l'objecte del contracte, una adequada motivació, la determinació en els plecs i la seva ponderació. Els plecs de clàusules administratives dels expedients 1 i 2 incloïen com a únic criteri de valoració subjecte a judici de valor el de millores en la qualitat dels materials, amb una ponderació del 20% de la puntuació total i amb la descripció següent: "L'adjudicatari haurà de presentar els materials objecte del contracte amb les determinacions previstes en el plec de prescripcions tècniques, i es puntuaran les ofertes que superin les expectatives inicialment previstes amb un màxim de 20 punts." A parer de la Sindicatura, aquesta definició de les millores no s'ajusta als requisits establerts per la normativa.
- En l'expedient 1 es va superar el termini per a la formalització del contracte previst en el plec de clàusules.
- En l'expedient 1 es va superar en quaranta-vuit dies el termini de subministrament establert en el contracte.
- En els expedients 1 i 2 no hi ha l'acta d'adjudicació signada pel director, òrgan de contractació de l'IEEC.
- L'expedient 3 es va tramitar el setembre del 2017 per procediment negociat sense publicitat perquè, segons l'expedient, es tractava d'un sistema que requeria una llarga experiència i el coneixement en profunditat del sistema a desenvolupar, fet que impossibilitava la contractació de qualsevol altre proveïdor de programari.

El gener del 2017 s'havia formalitzat un altre contracte amb el mateix adjudicatari i objecte per a una altra fase del mateix projecte per 46.310 €, que havia estat adjudicat el 2016 també per procediment negociat sense publicitat.

L'empresa adjudicatària estava integrada per quatre persones, tres de les quals formaven part de la unitat de l'IEEC que gestionava el projecte al qual anava destinat el programari contractat.⁶ En conseqüència, l'adjudicació dels contractes esmentats va fer que les persones afectades incorreguessin en causa d'incompatibilitat, d'acord amb la legislació sobre incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.

6. Una d'aquestes persones va ser administradora de l'empresa contractista en un període anterior al moment de la contractació analitzada (fins al 19 de gener del 2015) i ha tornat a assumir aquest càrrec en una data posterior a aquella contractació (a partir del 4 de desembre del 2018).

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre determinats aspectes relatius a l'IEEC en l'exercici 2017 i que, si escau, caldria esmenar.

1. Els Estatuts de l'IEEC vigents l'exercici 2017 no inclouen la referència a l'administració pública a què s'havia d'adscriure d'acord amb la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic. Aquest aspecte no havia estat corregit el març del 2020 (vegeu l'apartat 1.2.1).
2. L'any 2017 l'IEEC no tenia aprovat un Pla estratègic, en contra del que preveu la Llei 7/2011 (vegeu l'apartat 1.2.2).
3. En l'exercici 2017 no hi va haver contracte programa amb la Generalitat. El contracte programa ha de ser l'instrument per regular les relacions entre l'IEEC i el Govern de la Generalitat, el seu finançament i els seus objectius (vegeu l'apartat 1.2.2).
4. L'IEEC no va trametre els comptes de l'exercici 2017 a la Intervenció General ni a la Sindicatura de Comptes, en contra del que preveu el TRLFPC (vegeu l'apartat 2.1).
5. La Memòria dels comptes anuals de l'IEEC de l'exercici 2017 no inclou tota la informació requerida d'acord amb les Instruccions conjuntes de la Intervenció General, la Direcció General de Pressupostos i la Direcció General del Patrimoni del 15 de juliol del 2009, sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya (vegeu l'apartat 2.1).
6. L'any 2017 l'IEEC no disposava de conveni propi ni estava adscrit a cap conveni col·lectiu. Tanmateix, aplicava parcialment el XIII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal per a centres d'educació universitària i investigació, tot i que aquest conveni no és d'aplicació a les fundacions que hagin estat creades, estiguin participades o tutelades per les administracions públiques (vegeu l'apartat 2.3.1).
7. En l'exercici 2017 l'IEEC no tenia una RLT o un instrument equivalent d'ordenació dels recursos humans formalment aprovat pel Consell de Direcció. Tampoc no va aprovar una oferta pública d'ocupació ni cap altre instrument intern per a la gestió de la provisió de places necessàries de personal (vegeu l'apartat 2.3.1.1).
8. L'any 2017 el Patronat de l'IEEC no havia aprovat la política retributiva del seu personal que inclogués els conceptes i l'escalat salarial (trams) adequats a les funcions a

- exercir i a la tipologia contractual ni les taules salarials aplicables (vegeu l'apartat 2.3.1.1).
9. L'any 2017 el Patronat de l'IEEC no havia aprovat el règim de participació del personal investigador en els *overheads* (cànon que el centre aplica als projectes) i/o en els beneficis que s'obtinguin de l'activitat de recerca i/o de l'eventual explotació dels resultats en R+D+i (vegeu l'apartat 2.3.1.1).
 10. Algunes retribucions abonades per l'IEEC al seu personal no comptaven amb el nivell d'aprovació que corresponia (vegeu l'apartat 2.3.1.2).
 11. L'any 2017 les adscripcions de personal de les entitats que formaven part del Patronat de l'IEEC no estaven adequadament formalitzades (en uns casos no existien convenis i en altres no estaven actualitzats) (vegeu l'apartat 2.3.1.3).
 12. L'any 2017 l'IEEC no tenia establert un procediment de selecció de personal i no hi ha evidència documental dels procediments de selecció que va emprar (vegeu l'apartat 2.3.1.4).
 13. L'IEEC no disposava d'un sistema de control horari dels treballadors (vegeu l'apartat 2.3.1.5).
 14. La despesa de personal de l'IEEC no recull el cost del personal adscrit, les retribucions del qual, d'acord amb la normativa establerta, són abonades per l'entitat d'on procedeix (vegeu l'apartat 2.3.1.3).
 15. El març del 2020 el Portal de la transparència de l'IEEC no incloïa la informació referida a personal ni a contractació prevista en els articles 8, 9 i 13 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (vegeu els apartats 2.3.1.6 i 2.5).
 16. L'epígraf Ajuts concedits i altres despeses, amb un saldo d'1.119.100 €, inclou les despeses directes imputables a projectes subvencionats independentment de la seva naturalesa. Entre aquestes despeses hi ha 177.125 € d'adquisicions d'immobilitzat científic i informàtic que s'haurien d'haver registrat com a altes d'immobilitzat i haver estat incloses en l'inventari. D'acord amb el Pla general de comptabilitat de les fundacions, les despeses s'han de registrar d'acord amb la seva naturalesa (vegeu l'apartat 2.3.2).
 17. En l'exercici 2017, l'IEEC gestionava la totalitat dels cànon dels projectes de recerca de les diferents unitats, tot l'import dels quals restava a disposició d'aquestes i no hi havia

cap contribució a les despeses generals de l'IEEC ni a la institució d'origen de l'investigador principal contràriament al que establia el Reglament de funcionament intern (vegeu l'apartat 2.3.3).

18. L'IEEC no tenia creada cap provisió per cobrir el passiu que es pogués generar d'un conflicte que mantenia amb l'Administració de l'Estat per la insuficient justificació d'un projecte de recerca (vegeu l'apartat 2.4).
19. En l'àmbit de la contractació, l'any 2017 l'IEEC va actuar com a poder adjudicador no administració pública, tot i que, a parer de la Sindicatura, tenia la naturalesa de poder adjudicador administració pública (vegeu l'apartat 2.5).
20. L'IEEC no va comunicar els contractes al Registre públic de contractes com estableix l'Ordre ECO/47/2013, del 15 de març, per la qual es regula el funcionament i s'aprova l'aplicació del Registre públic de contractes de la Generalitat de Catalunya (vegeu l'apartat 2.5).
21. L'any 2017 l'IEEC va subscriure dos contractes amb una empresa vinculada amb tres investigadors que realitzaven la seva recerca a l'IEEC, fet que suposa que les persones afectades van incórrer en causa d'incompatibilitat, d'acord amb la legislació sobre incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques (vegeu l'apartat 2.5).

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització.

1. Seria convenient que Consell de Govern de l'IEEC promogués la formalització d'un nou contracte programa amb la Generalitat de Catalunya.⁷
2. L'IEEC hauria de revisar, adequar i donar publicitat al marc propi dels recursos humans i aprovar i publicar anualment les taules salarials aplicables amb els diferents conceptes retributius i els imports aplicables a cada categoria laboral.
3. L'IEEC hauria de promoure la revisió i adequació dels convenis d'adscripció de personal amb les entitats de procedència del personal adscrit.

7. Recomanació modificada com a conseqüència de les al·legacions presentades.

4. Seria convenient establir un sistema per a la imputació a l'IEEC del cost del personal adscrit que hi treballa i que és suportat per les entitats de procedència i la Memòria hauria d'informar del cost total del personal que presta serveis a l'IEEC.
5. L'IEEC hauria d'aprovar un procediment de selecció del personal que garantís els principis de publicitat, mèrit i capacitat.
6. Les quatre unitats de recerca que constitueixen el nucli de l'activitat de l'IEEC es regeixen pel règim establert per la institució a la qual estan vinculades (UB, UAB, UPC i CSIC). Aquest model fa que convisquin en l'IEEC diversos règims de funcionament, fet que en pot dificultar la gestió. El Patronat de l'IEEC hauria de promoure amb les institucions que l'integren la revisió del Reglament de funcionament intern i l'establiment d'uns procediments propis que, respectant les especificitats de cada unitat, fossin d'aplicació general.

4. ANNEX: BALANÇ I COMPTE DE RESULTATS

En el quadre 6 es presenta el Balanç de l'IEEC a 31 de desembre del 2017 i en el quadre 7 el Compte de resultats de l'exercici finalitzat en aquella data.

Quadre 6. Balanç a 31 de desembre del 2017

Actiu	31.12.2017	Patrimoni net i passiu	31.12.2017
Actiu no corrent	258.838	Patrimoni net	596.286
Immobilitzat material	164.068	Fons dotacional	60.101
Inversions financeres a llarg termini	94.770	Excedents d'exercicis anteriors	360.110
		Excedents de l'exercici	4.172
		Subvencions, donacions i llegats rebuts i altres ajustaments	171.903
Actiu corrent	4.510.595	Passiu no corrent	57.913
Usuaris, patrocinadors i altres deutors de les activitats i altres comptes a cobrar	617.911	Provisions a llarg termini	57.913
Inversions financeres a curt termini	22.072	Passiu corrent	4.115.234
Periodificacions a curt termini	166.605	Creditors per activitat i altres comptes a pagar	581.399
Efectius i altres actius líquids equivalents	3.704.007	Periodificacions a curt termini	3.533.835
Total actiu	4.769.433	Total patrimoni net i passiu	4.769.433

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'IEEC.

Quadre 7. Compte de resultats. Exercici 2017

Concepte	2017
Ingressos per les activitats	3.596.262
Vendes i prestacions de serveis	1.028.607
Subvencions oficials a les activitats	2.567.655
Ajuts concedits i altres despeses	(1.119.100)
Ajuts concedits	(1.119.100)
Despeses de personal	(2.195.201)
Sous, salaris i assimilats	(1.699.244)
Càrregues socials	(495.957)
Altres despeses d'exploració	(266.356)
Serveis exteriors	(254.796)
Arrendaments i cànon	(57.531)
Reparacions i conservació	(4.328)
Serveis de professionals independents	(39.284)
Primes d'assegurances	(6.045)
Serveis bancaris	(426)
Subministraments	(19.785)
Altres serveis	(127.397)
Tributs	(11.560)
Amortització de l'immobilitzat	(9.000)
Subvencions, donacions i llegats traspassats al resultat	8.769
Altres resultats	(18.342)
Resultat d'exploració	(2.968)
Ingressos financers	9.001
Despeses financeres	(1.861)
Resultat financer	7.140
Resultat abans d'impostos	4.172
Resultat de l'exercici	4.172

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'IEEC.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe va ser tramès a la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya es reproduïx a continuació.

La documentació que s'esmenta en les al·legacions no es transcriu en l'informe però consta en l'arxiu de la Sindicatura.

Institut d'Estudis Espacials de Catalunya
IEEC

Sr. Jordi Pons Novell
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona

Barcelona, 16 de setembre 2020

Benvolgut Sr. Pons,

Un cop revisat el contingut del projecte d'informe de fiscalització de la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya de l'exercici 2017, núm. 45/2019-D, us fem arribar, dins del termini concedit, les nostres al·legacions al mateix.

Atentament,

[Signat digitalment per Ignasi Ribas]

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

La fundació privada **INSTITUT D'ESTUDIS ESPACIALS DE CATALUNYA** (en endavant, **IEEC**), amb domicili al carrer Gran Capità 2-4 de Barcelona, i amb CIF núm. G61051710, actuant representada pel seu director, el Sr. Ignasi Ribas Canudas, amb DNI [...], i la seva gerent, la Sra. Pilar Montes Marbà, amb DNI [...], segons apoderament formalitzat mitjançant escriptura de nomenament de director, poder i revocació de poder atorgada davant del Notari de Barcelona Sr. Pedro Ángel Casado Martín el 29 de setembre de 2017, amb el número 2109 del seu protocol, davant d'aquesta Sindicatura compareix i **DIU**:

I. Que la Sindicatura de Comptes, en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha dut a terme un treball de fiscalització de l'IEEC corresponent a l'exercici 2017.

II. Que, de conformitat amb l'article 40 de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, s'ha tramès a l'IEEC el projecte d'informe de fiscalització núm. 45/2019-D, perquè, si l'IEEC ho considera oportú, presenti les al·legacions pertinents.

III. Que, dins del termini concedit i mitjançant el present escrit, passem a respondre i aclarir les observacions realitzades en el projecte d'informe formulant les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- El projecte d'informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes núm. 45/2019-D consta d'un apartat destinat a la introducció (apartat 1), un altre apartat destinat a la fiscalització (apartat 2), un apartat destinat a conclusions (apartat 3) i un annex (apartat 4).

El present escrit de resposta i aclariments, en forma d'al·legacions, se centrarà en l'apartat 3 del projecte d'informe, que recull les observacions (apartat 3.1) i, en darrer terme, en les recomanacions que es formulen (apartat 3.2.). Les observacions, d'un total de 21, es respondran o aclariran en l'al·legació següent segona i les recomanacions en l'al·legació tercera.

SEGONA.- Entrant en les observacions formulades a l'IEEC, passem a donar resposta i, si es considera oportú, formular aclariments a cadascuna d'elles seguint el mateix ordre que consta en l'apartat 3.1. del projecte d'informe núm. 45/2019-D:

***OBSERVACIÓ 1:** Els Estatuts de l'IEEC vigents l'exercici 2017 no inclouen la referència a l'administració pública a què s'havia d'adscriure d'acord amb la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic. Aquest aspecte no havia estat corregit el març del 2020 (vegeu l'apartat 1.2.1).*

El Patronat de l'IEEC va aprovar, en la seva sessió ordinària de 15 de juny de 2019, la modificació dels estatuts de la fundació, que va incloure la referència a l'administració

pública a la qual s'adscriu la fundació. Concretament, l'article 2 de la redacció dels estatuts que va quedar aprovada inclou ara la següent referència: "La Fundació s'adscriu a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i s'hi relaciona mitjançant el departament competent en matèria de recerca".

Posteriorment, el 23 de juny d'aquest any 2020, el Govern de la Generalitat de Catalunya va adoptar l'acord d'aprovar la modificació i el text íntegre dels estatuts de la fundació IEEC. Adjuntem còpia d'aquest acord, signat electrònicament pel Secretari de Govern, que inclou el text dels estatuts aprovats.

Actualment està en tramitació la inscripció d'aquesta modificació dels estatuts i la seva refosa al Registre de Fundacions de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

OBSERVACIÓ 2: L'any 2017 l'IEEC no tenia aprovat un Pla estratègic, en contra del que preveu la Llei 7/2011 (vegeu l'apartat 1.2.2).

És cert que l'any 2017 l'IEEC no tenia un Pla estratègic vigent aprovat. Cal fer esment, no obstant, a què durant aquest any, concretament el 8 de juliol de 2020, el Patronat ha aprovat el Pla estratègic previst a la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, que tindrà una vigència de cinc anys.

OBSERVACIÓ 3: En l'exercici 2017 no hi va haver contracte programa amb la Generalitat. El contracte programa ha de ser l'instrument per regular les relacions entre l'IEEC i el Govern de la Generalitat, el seu finançament i els seus objectius (vegeu l'apartat 1.2.2).

És cert que no hi va haver un contracte programa amb la Generalitat el 2017, malgrat l'interès de l'IEEC en tenir-lo i insistir en la seva formalització.

Ara bé, cal recordar que malgrat l'IEEC pot instar a la Generalitat, a través del Departament d'Empresa i Coneixement, a que es formalitzi aquest Contracte Programa, la competència per elaborar-lo, com es reconeix ens els antecedents del projecte d'informe de la Sindicatura, apartat 1.2.1, correspon al departament competent en matèria de recerca. Així ho estableix clarament l'article 64.5 de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, que disposa que "Correspon al departament competent en matèria de recerca l'elaboració i direcció del Programa dels centres de recerca de Catalunya, que té com a objectiu definir i posar en funcionament les polítiques públiques relatives als centres CERCA, donar-los suport i contribuir a llur projecció internacional."

OBSERVACIÓ 4: L'IEEC no va trametre els comptes de l'exercici 2017 a la Intervenció General ni a la Sindicatura de Comptes, en contra del que preveu el TRLFPC (vegeu l'apartat 2.1).

Hem d'aclarir en primer terme que l'IEEC no formava part, el 2017, del sector públic de la Generalitat de Catalunya. Així se'ns va comunicar per la Intervenció General

mitjançant notificació remesa per la Interventora General amb data 28 de novembre de 2018, que adjuntem també a aquest escrit d'al·legacions. Es pot comprovar com s'indica que un cop analitzada la informació que se'ns va sol·licitar s'ha conclòs que:

“Que la Fundació **no és**, d'acord amb la informació aportada i els criteris de la normativa esmentada, **sector públic de la Generalitat de Catalunya.**”

Com indicarem amb més detall més endavant en resposta a l'observació 20, també el Consorci Administració Oberta de Catalunya va informar a l'IEEC que no podia adherir-se a la plataforma EACAT perquè l'IEEC no complia els requisits de l'article 2.1.b de la Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, per ser considerat sector públic de Catalunya, atès que no té presència majoritària de l'Administració de la Generalitat.

Tot i que es consideri que la fundació havia de trametre a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes els comptes anuals i l'informe d'auditoria, aquests documents, entenem que atenent al que acabem d'exposar, no han estat mai reclamats per cap d'ells, i en canvi, la fundació no ha deixat mai de dipositar els comptes anuals i l'informe d'auditoria a la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament corresponent del que depèn.

De tota manera la fundació pren nota i cada any trametrà els comptes anuals auditats a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes.

OBSERVACIÓ 5: La Memòria dels comptes anuals de l'IEEC de l'exercici 2017 no inclou tota la informació requerida d'acord amb les Instruccions conjuntes de la Intervenció General, la Direcció General de Pressupostos i la Direcció General del Patrimoni del 15 de juliol del 2009, sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya (vegeu l'apartat 2.1).

La Fundació ha aplicat sempre el Pla comptable de les fundacions i associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya, i tal com ja hem dit, ha trames la memòria a la Generalitat de Catalunya, i s'ha inclòs aquelles informacions que, seguint les instruccions del departament competent en Universitats i Recerca, s'han demanat incloure, com és la liquidació del pressupost i la determinació dels romanents finalistes i no finalistes i la destinació dels mateixos, d'acord amb el departament, i, tot i que no estan d'acord amb els formats de les instruccions esmentades ni inclou tot allò que es demana, no s'ha reclamat mai per part de l'organisme de la Generalitat del que depèn la fundació.

L'IEEC pren nota de l'observació i inclourà en la memòria tot allò que s'ha recomanat.

OBSERVACIÓ 6: L'any 2017 l'IEEC no disposava de conveni propi ni estava adscrit a cap conveni col·lectiu. Tanmateix, aplicava parcialment el XIII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal per a centres d'educació universitària i investigació, tot i que aquest conveni

no és d'aplicació a les fundacions que hagin estat creades, estiguin participades o tutelades per les administracions públiques (vegeu l'apartat 2.3.1).

Efectivament, l'IEEC no disposa de conveni laboral propi i no podia, en el seu moment, adscriure's a un conveni vigent en no disposar de representació dels treballadors per a poder acordar aquesta adscripció. Per altra banda, no existeix un conveni vigent en l'àmbit subjectiu de l'IEEC que s'adeqüi a les particularitats d'un centre de recerca de les característiques de l'IEEC. Per tant, addicionalment a la legislació laboral general que aplica a un centre CERCA, l'IEEC va prendre com a referència el XIII Conveni Col·lectiu d'Àmbit Estatal per als Centres d'Educació Universitària i Investigació per a la regulació de les relacions laborals del personal de l'IEEC, atenent al fet que és aplicable a uns centres que guarden similitud, com a mínim, amb les característiques de l'IEEC.

Val a dir també que el fet que aquest conveni no sigui d'aplicació directa i obligatòria a les fundacions que hagin estat creades, estiguin participades o tutelades per les administracions públiques no impedeix que igualment aquestes puguin acollir-se voluntàriament a les seves disposicions, si no tenen conveni propi i/o si no hi ha cap altre conveni laboral que s'adeqüi millor a les característiques de la fundació de recerca. Ens consta, per altra banda, que hi ha un nombre important de centres de recerca amb la forma de fundació privada del sector públic que també utilitzen de referència aquest XII Conveni col·lectiu d'àmbit estatal per a centres d'educació universitària i investigació pels mateixos motius o similars als que acabem d'exposar.

OBSERVACIÓ 7: En l'exercici 2017 l'IEEC no tenia una RLT o un instrument equivalent d'ordenació dels recursos humans formalment aprovat pel Consell de Direcció. Tampoc no va aprovar una oferta pública d'ocupació ni cap altre instrument intern per a la gestió de la provisió de places necessàries de personal (vegeu l'apartat 2.3.1.1).

Es pren nota de la possible conveniència de comptar amb una relació de llocs de treball (RLT) o un instrument equivalent d'ordenació dels recursos humans, formalment aprovat pel Consell de Direcció. Aclarim no obstant que l'IEEC ha donat publicitat a través de la seva web a les ofertes de llocs de treball que ha necessitat cobrir i que els processos de selecció han respectat sempre els principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat.

OBSERVACIÓ 8: L'any 2017 el Patronat de l'IEEC no havia aprovat la política retributiva del seu personal que inclogués els conceptes i l'escalat salarial (trams) adequats a les funcions a exercir i a la tipologia contractual ni les taules salarials aplicables (vegeu l'apartat 2.3.1.1).

Es valorarà la conveniència que el Patronat aprovi la política retributiva del personal de la manera indicada. S'aclareix al respecte que el XIII Conveni Col·lectiu d'Àmbit Estatal per als Centres d'Educació Universitària i Investigació, que utilitza de referència l'IEEC, inclou un apèndix amb les taules salarials aplicables a les diferents categories de llocs de treball.

OBSERVACIÓ 9: L'any 2017 el Patronat de l'IEEC no havia aprovat el règim de participació del personal investigador en els overheads (cànon que el centre aplica als projectes) i/o en els beneficis que s'obtinguin de l'activitat de recerca i/o de l'eventual explotació dels resultats en R+D+i (vegeu l'apartat 2.3.1.1).

El 17 de gener de 2006 el Patronat va aprovar el Reglament Intern de l'IEEC que, en seu article 12, estableix que els cànon generats pels projectes de recerca seran administrats per l'IEEC i no seran participats pels investigadors sinó per a la seva institució d'origen.

La fundació està valorant l'ampliació dels supòsits que estan ara coberts pel Reglament i la possibilitat de contemplar no només projectes competitiu sinó també contractes i convenis. Paral·lelament, la fundació també està treballant en l'elaboració d'un document que reculli la normativa sobre propietat industrial i intel·lectual de l'IEEC.

OBSERVACIÓ 10: Algunes retribucions abonades per l'IEEC al seu personal no comptaven amb el nivell d'aprovació que corresponia (vegeu l'apartat 2.3.1.2).

Es pren nota que, efectivament, en alguns contractes de treball no consta, malgrat haver donat la seva aprovació, la signatura o del director i de la gerent, tot i que sempre hi apareix una de les dues signatures, i que és convenient que aparegui la signatura dels dos en tots els contractes de treball, malgrat igualment tenen la seva validesa legal. Actualment tots els contractes s'estan signants pel director i la gerent, que són apoderats de manera mancomunada per la fundació.

Cal aclarir també que els projectes que gestiona la fundació, que normalment són a llarg termini, tenen la característica de que només es pot justificar el personal contractat pel projecte en concret i no es pot justificar amb personal indefinit de la pròpia entitat, la qual cosa provoca que el personal de cada projecte es contracta per obra o servei.

Això pot provocar que, si no s'aconsegueixen projectes que permetin la continuïtat en la contractació del personal, la fundació es trobi en la necessitat d'acomiar algun empleat i, per tant, amb l'obligació legal de pagar la corresponent indemnització.

Donat aquest risc, es va considerar que, amb càrrec als overheads de cada projecte en concret que tingui un empleat del que es cregui que existeix la possibilitat de pagar una indemnització, es aprovisioni cada any i contra els overheads del projecte en què l'empleat ha estat treballant, la part de indemnització generada amb càrrec al projecte.

Per tant i d'acord amb el criteri de prudència, que no és incompatible amb el que exposa la Intervenció, entenem que cal tenir els fons necessaris per si es produeix el fet i, per tant, es dota la provisió anualment.

Donat que el conveni col·lectiu que aplica la fundació estableix la obligació d'una paga d'antiguitat de 25 anys, l'entitat dota anualment, dels empleats que es considera que

té una antiguitat mínima, la part corresponent que es merita cada any per aquest concepte per tal de cobrir el risc de la mateixa.

Finalment, aclarir que la retribució abonada al director de l'Observatori del Montsec va ser aprovada pel Consell de Direcció en el seu moment.

OBSERVACIÓ 11: L'any 2017 les adscripcions de personal de les entitats que formaven part del Patronat de l'IEEC no estaven adequadament formalitzades (en uns casos no existien convenis i en altres no estaven actualitzats) (vegeu l'apartat 2.3.1.3).

Actualment l'IEEC ja ha regularitzat la situació de les adscripcions de personal de les entitats que formen part del Patronat de l'IEEC, regulant els termes i condicions d'aquestes adscripcions.

OBSERVACIÓ 12: L'any 2017 l'IEEC no tenia establert un procediment de selecció de personal i no hi ha evidència documental dels procediments de selecció que va emprar (vegeu l'apartat 2.3.1.4).

Malgrat no existir un document, aprovat pel Patronat, que detalli el procediment a seguir en els procediments de selecció, insistim en què totes les ofertes de lloc de treball es van publicar a la web de l'IEEC i es va garantir sempre el respecte als principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat en la selecció del personal.

OBSERVACIÓ 13: L'IEEC no disposava d'un sistema de control horari dels treballadors (vegeu l'apartat 2.3.1.5).

Efectivament no existia un sistema de control horari dels treballadors, que tampoc era obligatori. La obligatorietat d'aquest control horari resulta del Reial decret llei 8/2019, de 8 de març, de mesures urgents de protecció social i de lluita contra la precarietat laboral a la jornada de treball.

OBSERVACIÓ 14: La despesa de personal de l'IEEC no recull el cost del personal adscrit, les retribucions del qual, d'acord amb la normativa establerta, són abonades per l'entitat d'on procedeix (vegeu l'apartat 2.3.1.3).

Tot i que, estaríem d'acord amb la teoria d'incloure el cost de personal adscrit a la fundació, el cas és que és del tot impossible determinar l'import, de manera racional, doncs no es té accés a les dades dels costos, ni és possible saber temps de dedicació de cada persona adscrita, la qual cosa fa que qualsevol estimació econòmica no respondria a la realitat. Per tant, entenem que es mes adient incloure a la memòria l'explicació corresponent.

OBSERVACIÓ 15: El març del 2020 el Portal de la transparència de l'IEEC no incloïa la informació referida a personal ni a contractació prevista en els articles 8, 9 i 13 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (vegeu els apartats 2.3.1.6 i 2.5).

Es pren nota d'aquesta mancança i s'adoptaran les mesures oportunes per tal de donar millor compliment a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

OBSERVACIÓ 16: L'epígraf Ajuts concedits i altres despeses, amb un saldo d'1.119.100€, inclou les despeses directes imputables a projectes subvencionats independentment de la seva naturalesa. Entre aquestes despeses hi ha 177.125€ d'adquisicions d'immobilitzat científic i informàtic que s'haurien d'haver registrat com a altes d'immobilitzat i haver estat incloses en l'inventari. D'acord amb el Pla general de comptabilitat de les fundacions, les despeses s'han de registrar d'acord amb la seva naturalesa (vegeu l'apartat 2.3.2).

La fundació només comptabilitza com a actiu allò que és controlable per la mateixa, i tot allò que es compra per un projecte en concret i que es justifica com una despesa i sobre el que la fundació no hi té control, entén més adient la seva consideració com a un cost del projecte i, per tant, no forma part de l'immobilitzar de l'IEEC.

Aquest criteri no ha estat mai discutit per cap dels auditors externs que han passat per la fundació, ni pels òrgans que han auditat les despeses dels projectes finançats amb recursos provinents del Govern Central o de la Unió Europea.

OBSERVACIÓ 17: En l'exercici 2017, l'IEEC gestionava la totalitat dels cànon dels projectes de recerca de les diferents unitats, tot l'import dels quals restava a disposició d'aquestes i no hi havia cap contribució a les despeses generals de l'IEEC ni a la institució d'origen de l'investigador principal contràriament al que estableix el Reglament de funcionament intern (vegeu l'apartat 2.3.3).

Cal aclarir, en relació a aquesta observació, que les institucions d'origen no han informat del procediment en què poden rebre el traspàs d'aquests fons. És cert que seria recomanable consensuar amb elles quin podria ser el procediment més oportú o convenient i formalitzar les condicions per escrit. Tanmateix, cal tenir en compte que indirectament aquestes institucions sí s'han beneficiat dels cànon dels projectes de recerca de l'IEEC, ja que l'IEEC els posa a disposició del director de la unitat corresponent. Aquestes unitats, al seu temps, els destinen a cobrir les despeses generals de la unitat respectiva que han considerat oportunes, de manera que no han hagut d'estar cobertes per les institucions.

OBSERVACIÓ 18: L'IEEC no tenia creada cap provisió per cobrir el passiu que es pogués generar d'un conflicte que mantenia amb l'Administració de l'Estat per la insuficient justificació d'un projecte de recerca (vegeu l'apartat 2.4).

La fundació no ha fet cap provisió per cobrir el passiu esmentat ja que disposa d'overheads retinguts del projecte que va donar lloc a l'inici del procediment de reintegrament, i que són suficients per cobrir el possible cost del desenllaç.

OBSERVACIÓ 19: En l'àmbit de la contractació, l'any 2017 l'IEEC va actuar com a poder adjudicador no administració pública, tot i que, a parer de la Sindicatura, tenia

la naturalesa de poder adjudicador administració pública (vegeu l'apartat 2.5).

No compartim el criteri de la Sindicatura, això sigui dit amb tots els respectes, en relació a la consideració de l'IEEC com a poder adjudicador no administració pública. Entenem que l'IEEC no pot ser considerada administració pública als efectes de la Llei de contractes del sector públic perquè no es pot incloure en cap de les categories establertes a l'article 3.2. del Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovada per Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (en endavant, TRLCSP), vigent durant l'exercici 2017.

L'IEEC és en realitat un poder adjudicador no administració pública en trobar-se integrat dins de la lletra b) de l'article 3.3 del TRLCSP. Per aquest motiu ha de ser aquest el nivell de subjecció al qual s'han de sotmetre les contractacions que ha dut a terme i aquelles que celebri aquesta fundació en un futur.

La Junta Consultiva de Contractació administrativa de la Generalitat de Catalunya va emetre l'Informe 7/2013, de 6 de juny, al qual fa referència el projecte d'informe de la Sindicatura, segons el qual es podria concloure que les Fundacions del sector públic podien ser qualificades com a administració pública als efectes de l'aplicació de la Llei de Contractes del Sector Públic "si reunien els requisits esmentats en l'article 3.2.e. del TRLCSP". De conformitat amb aquest apartat de l'article 3.2 del TRLCSP, dins del sector públic, i als efectes d'aquesta Llei, tenen la consideració d'administracions públiques els ens, organismes i entitats següents (el subratllat és nostre):

"e) les entitats de dret públic vinculades a una o diverses administracions públiques o dependents d'aquestes que compleixin alguna de les característiques següents:

1a Que la seva activitat principal no consisteixi en la producció en règim de mercat de béns i serveis destinats al consum individual o col·lectiu, o que efectuïn operacions de redistribució de la renda i de la riquesa nacional, en tot cas sense ànim de lucre, o

2a que no es financin majoritàriament amb ingressos, sigui quina sigui la seva naturalesa, obtinguts com a contrapartida al lliurament de béns o a la prestació de serveis."

El que és determinant, doncs, per valorar si l'IEEC es pot considerar un poder adjudicador administració pública és si es tracta d'una entitat de dret públic i, en el cas de l'IEEC, entenem que és clar que no es pot considerar un ens de dret públic sinó un ens de dret privat. Es va crear en el seu dia com una fundació de règim privat, regulada per la legislació civil catalana. Els estatuts de l'IEEC deixen clara la naturalesa jurídica de la fundació, en declarar en el seu article 1 que "està subjecta a la Llei 4/2008 de 24 d'abril, del Llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques".

Conseqüentment, si l'IEEC no és un ens de dret públic no pot formar part del supòsit normatiu contemplat a l'article 3.2.e) i, per tant, l'IEEC s'ha de considerar (aplicant el criteri de l'Informe de la Junta Consultiva que es cita en el projecte d'informe) com a poder adjudicador no administració pública, d'acord amb el que estableix l'article 3.3.b) del mateix TRLCSP.

OBSERVACIÓ 20: L'IEEC no va comunicar els contractes al Registre públic de contractes com estableix l'Ordre ECO/47/2013, del 15 de març, per la qual es regula el funcionament i s'aprova l'aplicació del Registre públic de contractes de la Generalitat de Catalunya (vegeu l'apartat 2.5).

Entenem que l'Ordre ECO/47/2013, del 15 de març, per la qual es regula el funcionament i s'aprova l'aplicació del Registre públic de contractes de la Generalitat de Catalunya, no era aplicable el 2017 a l'IEEC perquè en aquell moment l'IEEC no formava part del sector públic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya sinó que formava part del sector públic estatal, de conformitat amb l'article 128.1.c) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. Així se'ns va informar també per diversos organismes de la Generalitat, com la Intervenció General, tal i com hem exposat en la resposta a l'anterior observació 4, i aquest va ser el motiu per denegar-nos també l'adhesió a l'EACAT per part del Consorci Administració Oberta de Catalunya. Concretament els motius que se'ns van exposar per denegar-nos l'adhesió a l'EACAT van ser:

“(…) La Llei 29/2010 és la que determina en exclusiva quin és l'àmbit subjectiu de prestació dels nostres serveis. Així ho estableix l'article 7 de l'aquesta Llei i l'article 7 dels nostres Estatuts. Per tant, és aquesta Llei la que cal prendre en consideració per determinar si sou o no sector públic de Catalunya i per tant, si sou o no susceptibles de disposar dels serveis AOC.

Així doncs, l'IEEC no és un ens integrant del sector públic de Catalunya als efectes de l'art. 2.1.b de la Llei 29/2010. Aquest article exigeix en el cas de les fundacions per ser considerades sector públic de Catalunya, que la fundació tingui presència o participació majoritària, directa o indirectament, de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, els ens locals o les entitats públiques vinculades o que en depenen.

L'IEEC està format per:

- 42,86 % Generalitat
- 42,87% Universitats públiques (14,29% UB; 14,29% UAB; 14,29% UPC)
- 14,29% Consejo Superior de Investigaciones Científicas - CSIC (sector públic estatal)

Per tant, l'IEEC no compleix amb els requisits de l'art. 2.1.b de la Llei 29/2010 per ser considerat sector públic de Catalunya, atès que no té presència majoritària de l'Administració de la Generalitat. Cal afegir, que en l'escrit de la Interventora general que ens va fer arribar, també s'afirmava l'IEEC que no té la consideració de sector públic, malgrat estigui adscrita a la Generalitat.”

OBSERVACIÓ 21: L'any 2017 l'IEEC va subscriure dos contractes amb una empresa vinculada amb tres investigadors que realitzaven la seva recerca a l'IEEC, fet que suposa que les persones afectades van incórrer en causa d'incompatibilitat, d'acord

amb la legislació sobre incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques (vegeu l'apartat 2.5).

L'observació ha d'anar referida a l'actuació dels investigadors. L'IEEC únicament pot prendre nota de la possible causa d'incompatibilitat i informar-ne als investigadors, com ja ha fet.

TERCERA.- Pel que fa a les conclusions que consten a l'apartat 3.2. del projecte d'informe núm. 45/2019-D, ens remeten amb que hem exposat a l'anterior al·legació segona i afegim els següents comentaris o aclariments, seguint el mateix ordre de les recomanacions:

RECOMANACIÓ 1: Seria convenient que Consell de Govern de l'IEEC aprovés el Pla estratègic i promogués la formalització d'un nou contracte programa amb la Generalitat de Catalunya.

Efectivament, com hem exposat responnent a l'observació 2 en l'al·legació anterior, el Patronat ja ha aprovat, a la seva sessió de 8 de juliol de 2020, el Pla estratègic de l'IEEC que estarà vigent els propers cinc anys. Així mateix, l'IEEC continuarà insistint i promovent la formalització d'un nou contracte programa amb la Generalitat de Catalunya.

RECOMANACIÓ 2: L'IEEC hauria de revisar, adequar i donar publicitat al marc propi dels recursos humans i aprovar i publicar anualment les taules salarials aplicables amb els diferents conceptes retributius i els imports aplicables a cada categoria laboral.

L'IEEC es proposa com a objectiu a assolir en els propers mesos la revisió, adequació i publicitat del marc de recursos humans de la fundació, incloent la publicació anual de les taules salarials aplicables amb els diferents conceptes retributius i els imports aplicables a cada categoria laboral.

RECOMANACIÓ 3: L'IEEC hauria de promoure la revisió i adequació dels convenis d'adscripció de personal amb les entitats de procedència del personal adscrit.

L'IEEC està treballant amb les institucions patrones per aprovar nous convenis amb característiques més homogènies que els actuals. Tanmateix, degut a la idiosincràsia de cada una de les institucions (que empen formats estandarditzats però diferents entre si per als convenis), una homogeneïtzació total no serà possible per raons que queden fora de l'abast de l'IEEC.

RECOMANACIÓ 4: Seria convenient establir un sistema per a la imputació a l'IEEC del cost del personal adscrit que hi treballa i que és suportat per les entitats de procedència i la Memòria hauria d'informar del cost total del personal que presta serveis a l'IEEC.

Agraïm la recomanació i prenem nota per a fer una estimació aproximada dels costos del personal adscrit i incloure-ho en properes memòries.

***RECOMANACIÓ 5:** L'IEEC hauria d'aprovar un procediment de selecció del personal que garantis els principis de publicitat, mèrit i capacitat.*

L'IEEC, com hem indicat a l'al·legació anterior, garanteix en tots els procediments de selecció els principis de publicitat (com s'acredita visitant la web de l'IEEC, on queden emmagatzemades totes les ofertes), igualtat, mèrit i capacitat. Tanmateix, es valorarà la conveniència d'aprovar un procediment de selecció de personal que reflecteixi formalment com es dona compliment als principis esmentats.

***RECOMANACIÓ 6:** Les quatre unitats de recerca que constitueixen el nucli de l'activitat de l'IEEC es regeixen pel règim establert per la institució a la qual estan vinculades (UB, UAB, UPC i CSIC). Aquest model fa que convivin en l'IEEC diversos règims de funcionament, fet que en pot dificultar la gestió. El Patronat de l'IEEC hauria de promoure amb les institucions que l'integren la revisió del Reglament de funcionament intern i l'establiment d'uns procediments propis que, respectant les especificitats de cada unitat, fossin d'aplicació general.*

El Reglament de règim intern de l'IEEC ha estat útil i ho continua essent, i tots els membres de l'IEEC, independentment de la seva vinculació estatutària o laboral i de quina institució provinguin, gaudeixen dels mateixos privilegis i estan regits per les mateixes regulacions. Per tant, l'IEEC ara mateix ja disposa d'aquesta eina de funcionament "d'aplicació general". Val a dir, però, que alguns dels aspectes del Reglament actual han quedat obsolets i l'IEEC ha iniciat l'actualització dels articles corresponents. Esperem tenir el nou reglament a punt per ser aprovat al proper Patronat.

QUARTA.- Concloem aquest escrit agraint la tasca que s'ha realitzat per la part de la Sindicatura de Comptes, de la qual han resultat tot un seguit de suggeriments i recomanacions que ens serviran per tractar de millorar la gestió de la nostra entitat.

En la seva virtut,

SOL·LICITA: Que tingueu per presentat aquest escrit i per formulades, en temps i forma, les al·legacions al projecte d'informe de fiscalització núm. 45/2019-D i n'incorporeu el seu contingut en el text definitiu de l'informe, donant-li el tractament que considereu que procedeix legalment.

Barcelona, setze de setembre de dos mil vint.

[Signat digitalment per Ignasi Ribas i Pilar Montes]

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de l'al·legació referida a la recomanació 1 s'ha modificat el text del projecte d'informe, segons s'indica en la nota al peu de la pàgina corresponent.

La resta del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 30 de setembre del 2020, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Jordi Pons i Novell, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 17/2020, relatiu a la Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya, exercici 2017.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

